

Can Roda / Can Mayoles

Santa Maria de Martorelles

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Damunt del torrent de can Sunyer, 08106
Emplaçament A l'extrem de ponent del terme municipal, tocant a la població de Martorelles
Alçada: 120m

Coordenades:

Latitud: 41.5226
Longitud: 2.24503
UTM Est (X): 437010
UTM Nord (Y): 4597048

Classificació

Número de fitxa 08256-146
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Any 1867
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 000300100DF39F

Fitxes associades:

[Font de can Roda / Font de Sant Salvador](#)

[Denominació d'origen Alella](#)

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dl., 14/03/2016 - 01:00

Descripció

Masia de planta rectangular que presenta dos cossos adossats a la banda sud-oest i un barri posterior delimitat amb una tanca d'obra. L'edifici principal presenta la coberta de teula àrab de dos vessants, amb el carener paral·lel a la façana principal, i està distribuït en planta baixa i dos pisos. Presenta obertures majoritàriament d'arc rebaixat, amb els emmarcaments bastits en maons i la façana principal orientada al sud-est. A la planta baixa destaca un gran portal d'accés emmarcat per dues finestres. Al primer pis hi ha tres finestres amb sortida a tres balcons simples reformats. A la segona planta hi ha tres grans finestres trigeminats amb els ampits correguts i motllurats. El parament està rematat amb un doble ràfec de grans dimensions fet de maons. Les façanes laterals presenten un coronament esglaonat de maons també. A la part superior de la façana de tramuntana hi ha la següent inscripció pintada al parament: "CAN 1867 RODA". Adossats a aquestes façanes laterals hi ha dos volums de planta rectangular amb coberta d'un sol vessant de teula àrab, distribuïts en planta baixa i pis. En general tenen obertures d'arc rebaixat bastides en maons. A la planta baixa hi ha simples finestres mentre que al pis hi ha dues grans galeries cobertes amb bigues de fusta, i obertes a l'exterior mitjançant una successió d'arcs rebaixats geminats bastits en maons. Presenten el mateix ràfec que el volum principal. Els dos cossos adossats a l'extrem sud-oest de la construcció estan reformats, tenen cobertes d'un sol vessant i estan organitzats en una sola planta. Tota la construcció presenta els paraments arrebossats i pintats. Davant de la façana principal hi ha una gran era de cairons de planta rectangular. També un magatzem aïllat i un safareig al bell mig de les vinyes. La zona del voltant de la casa està enjardinada.

Observacions:

S'hi accedeix des de la veïna població de Martorelles. A l'encreuament entre el carrer de Josep Anselm Clavé i la plaça del mateix nom, cal agafar un camí de terra que surt a mà dreta i porta a la masia de can Roda. A l'Arxiu Municipal de Martorelles es conserva una petita sèrie d'imatges de la masia.

Història

El primer document on apareix mencionada la masia de can Roda és de l'any 1447 i està custodiat a l'Arxiu Diocesà de Barcelona (ADB). Es tracta d'una declaració del propietari de can Roda, Joan Roda, sobre les seves possessions a Santa Maria de Martorelles. També es menciona que amb anterioritat, la casa és deia can Maïoles. Per la documentació consultada, la masia de can Roda va passar de ser una casa benestant a finals de l'edat mitjana a una hisenda pobre i en decadència a mitjans del segle XVII. Datat l'any 1625 es conserva un inventari dels béns del propietari de la masia que havia mort recentment que deixa clar això. De fet, en el cens parroquial de l'any 1626 fet per mossèn Pau Querol, consta que a la casa de can Roda només hi vivien dues persones (d'un total de 121 en 17 cases en tot el poble). La casa també apareix referenciada en un plànol descriptiu i cartogràfic de Martorelles de l'any 1750, fet pel rector de la parròquia de Santa Maria Josep Antoni Casasayes. En aquest s'indicava que l'església tenia alous a la casa de can Roda o Infants Orfes. En aquest sentit, segons l'autor martorellenc Jaume Sindreu, la hisenda de can Roda va ser subhastada pel procediment de públic encant, passant a mans de la Casa dels Infants Orfes. L'orfelinat la llogava o la tenia en masoveria, depenent dels seus interessos. Sindreu també fa referència que durant la guerra de la Independència (1808-1814), la casa va servir de quartel del somatent de Martorelles i Sant Fost. L'any 1811, els francesos que rondaven per la zona la van saquejar i incendiar. A finals del segle XIX, la casa fou adquirida per Salvador Bonaplata per convertir-la en la casa d'estiueig de la seva família. Era un industrial del tèxtil barceloní que va fundar la primer fàbrica de teixits a vapor. Segons Sindreu, el propietari va derruïr la casa antiga i va aixecar l'actual l'any 1872, uns metres més enllà d'on hi havia hagut l'antiga. Aquesta dada es contradiu directament amb la inscripció gravada al coronament de la façana lateral

de la masia, on apareix l'any 1867 com a data de construcció. En l'actualitat, la casa és la seu del Celler can Roda on s'elaboren vins i caves de la DO Alella. També es fan jornades d'enoturisme i lloguer d'espai per fer celebracions privades.

Bibliografia

DOPEC; GMG (2014). "Catàleg de masies i cases rurals". Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Santa Maria de Martorelles (document en fase d'aprovació definitiva). [Inèdit]. GARCÍA-PEY, Enric (1997). Recull toponomàstic de Martorelles: Vallès Oriental. Barcelona: Fundació Vives Casajuana, Dalmau, p. 92. SINDREU, Jaume (1985). Matorelles històrica i llegendària. [Martorelles: s.n.], cap. 4, 12, 13. SINDREU, Jaume (1990). Matorelles històrica i llegendària. [Martorelles: s.n.], cap. 34, 36. SINDREU, Jaume. Plànol descriptiu i mapa cartogràfic de Martorelles "dibuixat" l'any 1750, pel rector de llavors. [Martorelles: Arxiu Municipal de Martorelles] (Inèdit). VILLARROYA, Josep. "La casa d'estiu dels Bonaplata". El 9 Nou, 25 de juliol de 1994, suplement "De pagès estant". <http://www.cellercanroda.cat/ct/benvingut.html> (Consulta: 14-03-2016).

